

Ako je već suvišno dalje ulaziti u potankosti Machiedovog kritičkog dijaloga s Fojdovom interpretacijom, zaslužuje na koncu da bude spomenut još jedan zanimljivo okret. Pošto je okončao s prestrom elaboracijom Fojdovog "postupka", pedeset stranica zatim Machiedo odlučuje da se pomoću Lotreamona malo "podsmeće" Fojdu. U jednoj opsežnoj beleški, vodenog uverenom slutnjom o Leonardovom "objektu" kod Lotreamona, Machiedo navodi cell pasus iz *Maldororovih pevanja* u kojem se naučno intoniranim govorom opisuje tzv. "kraljevski jastreb". Prema Machiedu, taj se Lotreamonov "jastreb" gotovo javlja kao nehotično tumaćenje Leonarda i ispravak buduće Freudove pogreške. Divan stilski obrt koji se s uživanjem čita, i kao takvom nema mu se šta zameriti. Ništa, sem da ovoga puta Machiedo sledi Fojdu, u bratstvu po "omašci". Jer, kao što je poznato, upravo pasus o "kraljevskom jastrebu" u *Maldororovim pevanjima* nije, doslovno rečeno, Lotreamonov. Lotreamon ga je od reči do reči prepisao iz *Enciklopedije prirodnih istorija* izvesnog doktora Šenija (sto

problematizujem u svom starom, mada još neobjavljenom rukopisu o "plagijatu", *Jastrebov let*; to navodim da ne bih još široj ovu već monstroznu *fuss-notu* Leonardovu tekstovu, izgleda, izazivaju, čuda i smijuju, pa lepo o maštovitom Leonardisti Pjeru Dijemu Machiedo podseća da rečeni "previda citate iz druge ruke i olako pristaje uz tekstualne približnosti". Leonardov zapis o jednorogu mogao bi se ovde primiti i kao svojevrsna povest o zavodljivim labirintima egezeze, pri čemu bi ulogu inoroga igrao sam Leonardo sa svojim pisanjem, dok bi uloge lovaca i device još trebalo časno raspodeliti između Fojda i Machieda. No, tu već započinje prijateljska šala... Svakи tekst, kao i njegovo tumaćenje, uvek u sebi sadrži nešto od ogledala: scriptura speculare, što se ne odnosi samo na glasoviti način Leonardovog pisanja.

⁶ Prema Jurgisu Baltrušaitisu: *Anamorphoses*, Oliver Perrin, ed, Paris 1969.

kratka nostalgija (četiri pesnika)

pedro tierra (brazil)

DANAS NISI SA MNOM

Danas nisi sa mnom,
pa ipak, živiš.
Sjećam se
moji prsti, kao i prije,
sakriveni u kosi tvojoj.
Zahvalna mala usnica odmara
na koži,
i riječ raspršena
u magli
bijasne iznad svega jedan vid
tišine.
Danas nisi sa mnom,
pa ipak, živiš.
Odbijam samoču neutješnih.
Čuvam ime tvoje na zidovima samice.
U pismima napisanim.
U jednoj pjesmi punoj obećanja.
U Mojoi krv i tvojoj vlastitoj krv
što pritišću asfalt bojama jutra
koje ti je negirano bilo.
I onda smo smo jedno
i samoču tad je nemoguća.
Danas nisi sa mnom,
pa ipak, živiš.
U meni, U ustima braće moje.
U narodu što se na trg врача.
U izrazu onih koji produžuju...
Živiš, iznad svega, u jutru očiju tvojih
koje mi smrt ugasišti neće.
Danas nisi sa mnom,
pa ipak, živiš.
Prelazim po tvom izrazu prekinutom
(i pali u grudima nostalgija zadnja)
da bi ga sastavio opet u toku
dana.

enrique gonzales rojo (nikaragva)

II PJEVANJE – VJETAR MI PRIPADA MALO

Pravno govoreći,
ja nisam gospodar nijedne ivanske krijesnice.
Čak i moje pravo nad leptirima sumnjišo je.
Nema smisla
da mi netko pita
(darovan ili posuđen) osvit jedan
jer oskudjeva u njima
baština mi familijarna Može se vjerovati, ipak,
da sam, u društvu sa mojim ušima,
gospodar u najmanju ruku neke melodije
(varijacija, recimo, nekih tema o vjet:u);
ali ako se neka stvar treba poduprijeti sa mnom
zato je to što s muzikom oskudjevam,
siromašan s Bachom, dronjav s Mozartom.
U škrinjama mojim ne postoji niti jedan miris.
Nikada u moju željeznu blagajnu spremao nisam
okus vanilije.

Nikada imao nisam ormari zidni
što miriše na kompot od breskve,
nit je moja odjeća
ikada bila ispeglana i složena
rukama što na sapun
od balege uvijek mirišu.
Ali stižeš ti, i vjetar mi priпадa malo.
Čak i poštom mogu slati
kao dar
dašak neki.
Na nekoliko sati more nosim u svoj stan
na isti način kao na stranici šezdeset petoj
stare priče o jednom od mojih snova teških.
Na grančici sa dvije ili tri ruže
ceduljica jedna visi s mojim znakovima.
Trnju sam instrukcije dao
(davolski čuvari mirisa)
da se na mjesto stavi onom tko zaboravi
vlasništvo tude.

Ali stižeš ti, i samoča
izlazi trčeći
prema granicama koje imam s nikim.
Zagrljaj nas noćni miješa.
Prijetao sam,
koji šibicu pali muzikom svojom,
ponovo budu granice naše.
Ali tada se za ruke hvatamo
u namjeri
da ne prestane nikada biti
sporova graničnih između zamjenica naših.
Pomažeš mi pripremiti buzdovan anđela.
Nalazimo vodu, sunce, srušene dobi
srećemo se s patnjom
koja razgibava noge, pomiče ruke,
i proždire takoder među mraivojeda,
bezbroj uskomešanih tačaka
na vršcima što spavaju
u svojoj nepokretnoj samoći.
Ali poslije užitaka
u poljupcima nepokretnim
i milovanjima sporim (Kornjače
uzbudljive što prelaze trbuš tvoj)
odlučujemo ići,
privезati cipele, obići svijet.
Brodogradilište napraviti
i početi kovati kobilice lada
što rastu sve do
odvražnosti daske
jednog sna s njenom krmom i njenom provrom.
Avantura koja sasjeći zna
trnje ruži od vjetrova.

roque esteban scarpa (čile)

ODLAZIM S RIJEKOM

Prostire se žudnja moja između tvoga i moga
ležaja,
jedan meridijan.
Po njemu prolazi, prema tebi, rijeka Tihu-Tihu
i spavanje tvoje njiše a da riječi ne čuješ mi
i sanjati možeš sanak svoj u kojem sam ja praznina.

Ja u bdjenju čujem kako rijeka klizi
jer sa bukom k tvojoj usnuljoj kući kreće
silueta uspomene: od nje me vraća
smješći se prema tudem i ljubomornim klijestima
strižem, kao munja, meridijan što žudnju pruža.

Odlazim s rijekom što ne izliva se nikad,
okruženom lišćem što ranjava i što mi njeni borovi
predaju.
Prognavi sam Bog od neumoljivog neba:
grijeh moj užasni, ljubiti ja te nisam znao.

ZBUNJEN SAM

Samoča nije pustoš spora.
Zbunjeni svijet gdje si se uzoholila
jest samoča. Prisustvo sa tvojim osustvom.
Osmisli se drugih usana, ucviljene
ruže što te ne videš, monotone začinjavu mirisom
u vrtu prazninu što čini izgled tvoj;
ploveći se oblak ocrtava naivno,
nestalno, nesigurno, kao da si bila ti.

Zbog tebe sam nesretnik koji je, riješivši enigme,
razbio oči koje nisu trebale te vidjeti.
Antigone trebam u mom kraljevskom ponosu
ubogom.
U sljepilu hodam po pustinji pješčanih centaura
čija kopita udaraju u spaljenim očnim šupljinama.
Zbunjen sam ja. Ti, tišina bez forme.
Samoča sam, himero uskrsnuta,
koja će pitati uvijek usnama prašnjavim.

alejandro sandoval (meksičko)

KRATKA NOSTALGIJA PRED VEĆERU

Tko će se vratiti u selo i reći
mojoj majci da je se ove noći
iz daleka sin njen slijep?

TO HUU

U ovaj sat nagnuti se treba
spremajući cio dan u sanduk neki
i čini se da je čak odijelo spremno bilo
naglasiti malaksalost njenu;
nagnut će se bez najmanje želje da u ogledalu vidi
ruku nad očima
i tko zna kakve slike na tijelu i kapcima
bespomoćnim.

U času kad su se mačke strminom uspele
i tvornički zvijždak označio kraj druge smjene,
ona je napuštal kuhinju ostavljajući poluotvorenu
peć
a svjetlost se opet iz kuće njene prosula na vrt.

Također može biti da od prozora
sa strpljenjem noćnoga lovca,
upravlja svim detaljima
i to bude bacanje malo vode na svoje uspomene,
uključiti se između najboljih svojih momenata
kao jedina ranjena životinja u cijeloj noći
sa izgledom umornim koji uobičava napraviti
da popije kafa nakon jela
preplaši komarce
i tako korake sluša u trijemu
i brzo će se pogledati u ogledalu
samo da krene prema drugom početku
kao pjesma što će se napisati.

BELEŠKA:

ALEJANDRO SANDOVAL je meksički pjesnik. Živi na Kubi. Poznatiji mu je zbirka pjesama »INVENTARIO, VIAJES Y OTROS INDICIOS« (popis, putovanja i drugi povodi).

ENRIQUE GONZALEZ ROJO je nikaragvanski pjesnik. Između mnogobrojnih djela ističe mu se zbirka pjesama »EL TERCER ULICES O EN CIERTO SENTIDO« (Treći Odisej ili U izvješnjom sivom smislu).

Autor poeme HOY NO ESTAS CONMIGO (Danas nisi sa mnom) je brazilski pjesnik koji upotrebljava pseudonim **PEDRO TIERRA**.

ROQUE ESTEBAN SCARPA je čileanski pjesnik jugoslovenskog porijekla. Napisao je više zbirki pjesama, a medju poznatije mu se ubrajuju »NO TENGO TIEMPO« (Nemam vremena) i »EL ARBOL DESHOJADO DE SONRISAS« (Stabilo s opalim osmijesima).

Prevod sa španjolskog:
Vice Krce